



Petri György

A világ folyása

(Allen Ginsberg egy verséről)

Nos, a sors úgy hozta, hogy ma megint nem jutott eszembe semmi értelmes a taglalandó versről – meg annyi politika, patika, kánikula is van a világon –, hogy csak azt mondhatom: bízzunk a *lapzárt*a ihlető erejében: vagyis – most lefekszem aludni, de a gépet bekapcsolva hagyom. Hadd zümmögjön álmosítóan és lelkiismeret-furdalón. (Ha nagyon furdal és kevésbé álmosít, még mindig kikapcsolhatom.)

Vajon számítógépen írt-e Allen hetvenháromban? Nem valószínű, akkor még eléggé csóró volt. Csak a versei *hosszából* gondolom (immáron másnap). Mert neki még a rövid versei is (mint például ez) hosszúak; vagy mondjuk inkább: nagy lélegzetűek. De lehet, hogy ez csak a whitmani, sandburgi hagyomány; a nagy amerikai monstruozitás. (Még az Európa-buzi Ezra Pound is mekkora szófosó volt!)

Nehéz megmondani, miért is tetszik annyira ez a vers (már amikor nem untat, vagy éppenséggel taszít). Az első három sor – a címet véve első sornak – azzal a nem túl meglepő információval szolgál, hogy túlnépesedett bolygónkon nem kis számú genitália, vagy annak is számítható szerv erektál, lucskosodik. (Ha épp nem kornyad – tenné hozzá a vers korosodó olvasója, de hát ez mellékes: a pontosítás is, az olvasó is). Bár a harmadik sorban – „*annyi az élélézés a világban, a nyálpatakokban szívárog*” – van valami originálisan amerikai: a kis mennyiségek *összeadására* gondolkodok, amiből a nagy *leg*-ek lesznek, a Guinness-rekordok. (Chicagóban a függetlenség napján 130 mérföld virsli, 46 köbméter mustár és annyi sör fogyott, mint a Niagara három órányi vízhozama; a Cégünk által hetenként eladott cipőpertlik összekötözve háromszor körülérnék az Egyenlítőt stb.) Költőnk ezt a jellegzetes automatizmust esztétikai értéké konvertálta: negatív esztétikai értéké. Mert hiszen élélézni kellemes, de elképzelni, hogy a világban – mondjuk – másodpercenként 122 ezer orgazmus zajlik, vagyis *n* liter sperma ürül és így tovább – ez nagyjából annyira étvágygerjesztő, mintha eléd tesznek egy hat méter átmérőjű tükörtojást.

Az *annyi* (az eredetiben: *a lot of*) a poétikai kulcsszava ennek a versnek. Majdmindegyik versmondattal – lélegzetvétel – ezzel a mennyiségre utaló szóval indít: *Annyi!* Vagyis oly megszámlálhatatlanul, felfoghatatlanul sok segg, pina, szar, vizelet, takony – igaz, ez utóbbi már a *világ ipari orrlyukában* (vagyis: vigyázat! innen kezdődik a jó öreg beatnik-újbaloldali társadalomkritika) van a világban, hogy végül is az egész: *nem érdekes*. És milyen elegáns a vers szerkezete: a boldog mocskos szájú profán *örömóda*-perszifláz (Basszuk egymást millióan, tírarára, tíraram!) *észrevét-*

lenül megy át a látomásos kultúrkritika hóseási átkai-ba. Ez az észrevétlenség a nagy esztétikai trükk: itt mutatkozik meg a durvaságok és nagyotmondások mögött az igazi költő. Meg az utolsó rideg, orvosi tárgyilagosságú ellenpontjában az áradó retorikát kurtán berekesztve:

„*Dizentéria, otthontalan milliók, üres lelkek, megkínzott szívek.*”

